

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania K. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 lutego 2011 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 14 kwietnia 2010 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. adw. M. S. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądowi Apelacyjnego kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu skarżącemu w postępowaniu kasacyjnym, którą należy podwyższyć o wartość podatku od towarów i usług.**

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny wyrokiem z 14 kwietnia 2010 r. oddalił apelację skarżącego K. M. od wyroku oddalającego jego odwołanie od decyzji pozwanego z 1 października 2008 r., odmawiającej mu prawa do renty wobec braku niezdolności do pracy (inwalidztwa) w związku ze służbą wojskową.

Skarga kasacyjna zarzuciła naruszenie art. 35 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 oraz art. 31 ustawy z 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu emerytalnym inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono tym, „iż brak zastosowania przez Sąd II instancji art. 31 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin stanowi uchybienie, które ma niekorzystny wpływ na rozstrzygnięcie o przysługujących Skarżącemu uprawnieniach rentowych i niezbędną jest modyfikacja tego orzeczenia z uwzględnieniem treści art. 31 przedmiotowej ustawy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wskazana we wniosku podstawa (wyżej *in extenso*) nie spełnia się jako przesłanka przedsądu. Chodzi o podstawę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdyż to ona ma na uwadze indywidualny interes skarżącego w rozpoznaniu skargi (natomiast przedmiotem zainteresowania podstaw z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. jest samo prawo a nieważności postępowania – art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. – skarga nie zarzuca).

Na etapie przedsądu nie ocenia się podstaw kasacyjnych, lecz tylko czy wniosek wskazuje i wykazuje podstawę przedsądu.

Oznacza to, że podstawy kasacyjne ani ich uzasadnienie nie zastępują przesłanki przedsądu i tym bardziej jej uzasadnienia, jako że są to odrębne elementy skargi (art. 398⁴ § 1 pkt 2 i § 2 k.p.c.). Odnosi się to również do szczególnej podstawy z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdyż o ile podstawy kasacyjne mogą prowadzić do uwzględniania skargi (*a contrario* z art. 398¹⁴ k.p.c.), to w podstawie przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. chodzi o samodzielne i odrębne od podstaw kasacyjnych wykazanie, że skarga jest oczywiście uzasadniona, to znaczny, że wykazane naruszenie przepisów procesowych i materialnych, bez większych wątpliwości prowadzi do wniosku, że objęty skargą wyrok jest wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi odwołuje się tylko do art. 31 ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, co wąsko określa pole oceny, jako że sama podstawa kasacyjna zarzuca naruszenie kilku przepisów tej ustawy; poza tym z art. 31 wynika jedynie norma zgodna z literalną

treścią tego przepisu, tj. iż „w zależności od przyczyny powstania *inwalidztwo* może pozostawać w związku ze służbą wojskową albo bez związku z tą służbą”.

Niezdolność do pracy (a poprzednio inwalidztwo) jest kategorią faktyczną i prawną. Tej drugiej nie można stwierdzić bez ustaleń faktycznych. Te zaś wnioski skargi całkowicie pomija i nie stawia żadnych zarzutów procesowych. Wszak chodziłoby nie tylko o konieczne ustalenie niezdolności do pracy, ale także, że jest skutkiem uprzedniego inwalidztwa (niezdolności do pracy) powstałej w okresach wskazanych w art. 30 ust. 1 ustawy. Takiego zaś pozytywnego ustalenia w sprawie nie dokonano i ma to decydujące znaczenie dla negatywnej oceny podstawy przysądzenia z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Ustalenia stanu faktycznego, na którym oparto zaskarżony wyrok wiążą Sąd Najwyższy w rozpoznaniu skargi kasacyjnej (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Konsekwentnie wiążą również w ocenie podstawy przysądzenia z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W przeciwnym razie zachodziłby dysonans pomiędzy przysądzeniem i rozpoznaniem podstaw kasacyjnych skargi (wniesiona nie ma podstawy procesowej – art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Zatem zwrócenie uwagi na prawne rozróżnienie niezdolności do pracy w związku ze służbą i bez związku ze służbą nie wystarcza, gdyż w sprawie nie ma ustalenia, iżby skarżący był niezdolny do pracy bez związku ze służbą. Oczywiście formuła ta *prima facie* może być myląca, gdyż obejmuje również obecną niezdolność do pracy wynikającą z niezdolności do pracy (inwalidztwa) powstałej w czasie odbywania czynnej służby wojskowej w okresie pokoju (art. 30 ust. 1 pkt 1 ustawy), zatem chodzi tu również o sam związek temporalny a nie tylko o przyczynowo-skutkowy, tj. w którym niezdolność do pracy wynika z chorób powstałych lub urazów doznanych w czasie odbywania służby wojskowej (art. 30 ust. 1 pkt 2 ustawy). Obie te sytuacje Sądy miały na uwadze i dokonały oceny również pierwszej. Stwierdzono wszak negatywnie, że skarżący miał gorszą sprawność (nogi) jeszcze przed służbą wojskową oraz że do inwalidztwa ani do pogorszenia stanu zdrowia powodującego inwalidztwo nie doszło w czasie krótkiej służby wojskowej.

Granicę postępowania dowodowego wyznacza dwuinstancyjne postępowanie przed sądami powszechnymi i w sprawie nie ustalono niezdolności

do pracy bez związku ze służbą, skutkiem niezdolności do pracy powstałej w czasie służby wojskowej lub w ciągu 3 lat od zwolnienia ze służby (art. 30 ust. 1 ustawy).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji, stosownie do art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu orzeczono z uwzględnieniem § 2.3., § 12.2., § 13.4. pkt 2 rozporządzenia z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.